

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih KACIR tarafından Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı Maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Özgür KARABAT

İstanbul Milletvekili

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda görüşülen Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2026 Yılı Bütçesi, ülkemizin üretim ve teknoloji politikalarının geleceğini doğrudan belirleyecek niteliktedir. Ancak bütçenin toplam büyüklüğü ve kaynak dağılımı, Türkiye'nin "yüksek katma değerli üretim" hedefiyle çalışmaktadır.

2026 yılı için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na ayrılan 176 milyar TL, toplam merkezi yönetim bütçesinin yalnızca %0,9'unu oluşturmaktadır. Bu oran, Güney Kore'de %3, Almanya'da %2,1 düzeyindedir. Bu fark, Türkiye'nin Ar-Ge ve yenilikçi üretim alanlarında neden geri kaldığını açıkça göstermektedir.

Diğer yandan bakanlığın sunumunda öne çıkan savunma sanayi verileri, stratejik bir başarı olarak değerlendirilmekle birlikte; sivil sanayi, yapay zeka, yerel kalkınma ve temiz enerji yatırımlarındaki geri kalmışlık göz ardı edilmiştir. TÜİK ve OECD verilerine göre Türkiye'nin toplam faktör verimliliği 2021-2024 arasında %4,7 gerilemiş, imalat sanayisi katma değeri artan ülkeler arasında en alt sıralarda yer almıştır.

Yine Plan ve Bütçe Komisyonu'nda gündeme gelen konular arasında, organize sanayi bölgelerindeki su ve atık kirliliği, teşvik dağılımlarında partizanlık iddiaları ve yenilenebilir enerji lisans tahsislerinde "eş, dost rantı" gibi sorunlar bulunmaktadır.

Bu çerçevede, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın bütçe politikasının adalet, liyakat ve verimlilik ilkeleri doğrultusunda kamuoyuna açıklanması gerekmektedir.

Buna, kapsamda;

1. 2026 yılı bütçesinde Bakanlığınıza ayrılan 176 milyar TL'nin alt kalemleri nedir? Bu tutarın ne kadarı Ar-Ge, ne kadarı savunma sanayi, ne kadarı temiz enerji ve yerel kalkınma projelerine ayrılmıştır?
2. Türkiye'nin toplam faktör verimliliği 2021-2024 döneminde azalmışken, bu negatif seyri düzeltmek için hangi somut programlar uygulanmaktadır? Bakanlığın ölçülebilir verimlilik endeksi takibi var mıdır?
3. 2024 ve 2025 yılları içinde OSB'lerde tespit edilen su ve hava kirliliği vakaları nedir? Bakanlığınızın çevresel denetim ve yaptırım uyguladığı tesis sayısı kaçtır?
4. EPDK'nın 2022'de yaptığı "Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği Değişikliği" ile oluştuğu iddia edilen rant ve usulsüz tahsisler konusunda bakanlığınızın herhangi bir denetimi olmuş mudur?
5. 2026 bütçesi içinde yapay zekâ ve dijital dönüşüm projelerine ayrılan tutar nedir? Bu çalışmalar neden sadece TÜBİTAK bünyesindeki bir enstitüye indirgenmiştir? Ulusal Yapay Zekâ Stratejisi'nin yürütülmesi için bağımsız bir Ajans kurulması planlanmakta mıdır?
6. 2024 ve 2025 yıllarında Bakanlığınızca verilen teşviklerin bölgesel dağılımı nedir? Bu teşviklerin verildiği şirketler hangileridir?
7. Savunma sanayi başarısında önemli payı olan mühendis ve teknisyenlerin yurt dışına göçünü önlemek için hangi politikalar geliştirilmektedir? "Beyin göçü" verisi Bakanlığınız tarafından düzenli olarak takip ediliyor mu?
8. 2026 ve 2027 bütçelerinde uzay ve havacılığa ayrılan kaynaklar hangi projeleri kapsamaktadır? Bu projelerde yerli katkı oranı nedir ve hangi üniversiteler ya da özel sektör kuruluşları ile iş birliği yapılmaktadır?
9. Bakanlığınızın "teknopark" ve "tasarım merkezi" desteklerinden yararlanan şirket sayısı kaçtır? Bu şirketlerin bölgesel ve sektörel dağılımı nedir?
10. 2023 yılı bütçesinde yer alan hedeflerin ne kadarı gerçekleşmiştir? Bakanlığınızın 2024 kesin hesabında belirtilen sapmaların başlıca nedenleri nelerdir?